

WANDELPUZZELTOCHT

Dordrecht

Lenghenhof of Regentenhof - Dordrechts Museum - Hof van Nederland - Hofstraat - Groothoofdspoort - Huis van Gijn - Grote of Onze-Lieve-Vrouwekerk en nog veel meer!

Afstand: 5 km

Gratis aangeboden door:

belduna

PuzzeltochtOnline is een dienst van Belduna

Wandelpuzzeltocht door Dordrecht Welkom in de oudste stad van Holland!

- In deze wandelpuzzeltocht van ongeveer 5 km worden 42 multiple choice vragen gesteld over allerlei interessante bezienswaardigheden die je op je route door Dordrecht zult tegenkomen. De antwoorden op deze vragen zijn soms eenvoudig te vinden op informatieborden die vlak bij - of tegen de gevel van - de desbetreffende bezienswaardigheid zijn aangebracht. Er zijn echter ook een aantal vragen die je niet zo maar 1-2-3 kunt beantwoorden. Hierbij is het de bedoeling dat je de bezienswaardigheid of attractie daadwerkelijk bezoekt óf raad vraagt bij het VVV c.q. de plaatselijke bevolking. Uiteraard staat het je vrij om het internet te raadplegen. Kortom: Aan jou de keuze hoe je de puzzeltocht maakt!
- Het is niet noodzakelijk om de wandelpuzzeltocht vanaf vraag 1 te doorlopen. Je bepaalt zelf bij welke vraag je wilt beginnen;
- In de puzzel kom je achter de antwoorden bij vraag 22 t/m 42 de volgende notatie tegen: A<getal> -> P<getal>. Voorbeeld: A3 -> P7. Dit betekent dat de letter achter het antwoord op vraag 3 de 7^e letter vormt van de oplossing van deze wandelpuzzeltocht (NB: De letter "A" staat voor "Antwoord", de "P" voor "Positie");
- De tocht kan het beste in de **periode april t/m half oktober** worden gemaakt. De kans dat alle toeristische voorzieningen open zijn, is dan het grootst.
- Alle antwoorden van deze wandelpuzzeltocht kun je terugvinden op:
<https://www.puzzeltochtonline.nl/wandelpuzzeltochten/nederland/zuid-holland/dordrecht/antwoorden>
- Heb je vragen over deze wandelpuzzeltocht?
Laat het ons weten via: info@puzzeltochtonline.nl.
- We wensen je veel plezier toe bij het maken van deze wandelpuzzeltocht!

Nieuwe Haven

Belduna

Legenda

- Routebeschrijving puzzeltocht
- Toeristische achtergrondinformatie

Wapenschild aan gevel voormalige kazerne
aan de Binnen Walevest

Colofon

Tekst, fotografie en vormgeving:
Copyright puzzeltocht:

Marco Durieux
©2018 Belduna

We beginnen onze toeristische puzzeltocht bij het oude stadhuis aan het Stadhuisplein.

1. Welke functie had dit gebouw direct na de bouw in 1383?
  - a. Het werd gebruikt als augustijnerklooster S
  - b. Het werd gebruikt als hospice P
  - c. Het werd gebruikt als koopmansbeurs N
  - d. Het werd gebruikt als waaggebouw R

We wandelen links om het oude stadhuis heen en komen terecht op de Groenmarkt. Na circa 75 meter zien we aan onze linkerhand **Huis "De Gulden Os"**.

Dit pand dateert uit 1516 en heeft een gotische trapgevel in natuursteen uit ca. 1525. In het begin van de zestiende eeuw droeg het pand de naam 'Het Vlies'. Na de verbouwing rond 1525 werd het huis 'De Gulden Os' genoemd, waarschijnlijk vernoemd naar de naastgelegen Vleeshouwersstraat, waar vele slagers gevestigd waren. Bovenop de trapgevel is een ornament van een rustende gulden os te zien.

2. Welke voorziening is in dit pand, tezamen met een ander middeleeuws pand en moderne nieuwbouw, gehuisvest?
  - a. De Openbare Bibliotheek Z
  - b. Het Gemeentearchief V
  - c. Het Centrale Stads kantoor A
  - d. De Volksuniversiteit O

Even verderop, op Groenmarkt 105, vinden we het middeleeuwse **Huis "De Sleutel"**.

Huis "De Sleutel" is een in renaissance stijl gebouwd pand met trapgevel.

3. Tot in welke eeuw bleven trapgevels in Dordrecht in gebruik?
  - a. Tot in de 17^e eeuw U
  - b. Tot in de 18^e eeuw A
  - c. Tot in de 19^e eeuw M
  - d. Tot in de 20^e eeuw P

We lopen een klein stukje terug over de Groenmarkt en gaan linksaf de Visbrug op. Aan onze rechterhand zien we het **Monument van de gebroeders De Witt**.

In het rampjaar 1672 werden Johan de Witt, raadpensionaris van Holland, en zijn broer, Cornelis de Witt, burgemeester van Dordrecht, op afschuwelijke wijze door Oranjegezinden om het leven gebracht in de Gevangenpoort te Den Haag. Op het monument staat het opschrift "*Overschot is nagedachtenis, vroom is dapper*"

4. Uit welk geschrift is dit opschrift afkomstig?
  - a. Uit "Geeraerd van Velsen" (1613), een toneelstuk van P.C. Hooft I

- b. Uit "King Lear" (ca. 1605), een toneelstuk van William Shakespeare K
- c. Uit "Lof der Zotheid" (1509), een satire van Desiderius Erasmus L
- d. Uit "Palamedes" (1625), een hekeldicht van Joost van den Vondel A

We lopen verder over de Visbrug en zien schuinlinks van ons op de hoek Voorstraat/Visstraat de voormalige **Waalse Kerk**.

5. Welke beroemde kunstenaar woonde in deze kerk meerdere malen een dienst bij?
- a. Rembrandt van Rijn (1606-1669) IJ
  - b. Johannes Vermeer (1632-1675) D
  - c. Vincent van Gogh (1853-1890) S
  - d. Anton Pieck (1895-1987) T

Voor het vervolg van deze puzzeltocht wandelen we de Visstraat in. Op huisnummer 3 zien we het **Huis "De Crimpert Salm"**.

Dit pand werd gebouwd in 1608 en heeft één van de mooiste renaissance gevels van Dordrecht.

6. Welk gilde was in dit pand gehuisvest?
- a. Het Viskopersgilde U
  - b. Het Bierbrouwersgilde L
  - c. Het Goud- en Zilversmedengilde S
  - d. Het Leerlooiersgilde F

Na 150 meter gaat de Visstraat over in de Bagijnhof. Op huisnummer 76 vinden we het **Lenghenhof of Regentenhof**.

7. Welk bewering is juist?
- a. De stichter van de hof is Engelbert de Lengh W
  - b. De bouwstijl van de poort is Lodewijk XVI I
  - c. Het bouwjaar dat vermeld wordt boven de poort is 1756 Z
  - d. De hof bestaat uit 4 aparte hofjes G

Nadat we door drie van de vier hofjes zijn gewandeld, bereiken we de Vriesestraat. Hier gaan we rechtsaf. Al snel zien we aan onze rechterhand het **Leproshuis** op huisnummer 115.

Nadat het gesticht in 1759 werd gesloten, heeft het diverse andere functies gehad?

8. Welke functie heeft dit pand nooit gehad?
- a. Militair hospitaal E
  - b. Gemeentearchief C
  - c. Kazerne D
  - d. Visserijschool R

We lopen terug over de Vriesestraat. Op huisnummer 130 vinden we het historische pand van **Destilleerderij Rutte**.

9. Welk uitgangspunt voor de bereiding van haar producten wordt niet door deze traditionele destilleerderij gehanteerd?
a. Geen kleurstoffen of aroma's	N
b. 100% natuurlijk	U
c. Minimaal 90% uit granen	G
d. Keuze voor de beste grondstoffen	L

Links van Vriesestraat 104 lopen we onder het poortje door en bereiken de **Van Slingelandtshof**.

10. Hoe wordt deze hof ook wel genoemd?
a. Van Puttershoekhoff	S
b. Armen Vrouwenhoff	R
c. Repelaerhof	M
d. Vriesepoortshof	Y

We wandelen verder door de Vriesestraat. Op huisnummer 22 zien we de **Lutherse Kerk**.

In 1689 nam de Evangelisch-Lutherse Gemeente de laatgotische zaalkerk in gebruik.

11. Welke groep maakte deel uit van deze gemeente?
a. Franse hugenoten	P
b. Engelse geloofspuritijnen (Pilgrim Fathers)	K
c. Duitse kooplieden	E
d. Hollandse aristocraten	O

Aan de zijkant van de Lutherse Kerk gaan we de Blindeliedengasthuissteeg in. Aan het einde van deze steeg komen we terecht in het moderne centrum van Dordrecht. We lopen rechtdoor over de Statenplaats. Zodra we het Statenvleugel bereiken, steken we deze schuin over en vervolgen onze puzzeltocht door de Nieuwstraat. Na circa 90 meter gaan we rechtsaf de Museumstraat in. Schuin aan onze linkerhand zien we de poort naar de **Arend Maartenshof**.

Deze hof, bestaande uit 38 woningen, werd gebouwd in 1625 en is vernoemd naar de oprichter, Arend Maartenszoon. Deze man stond bekend als geldwolf en trachtte zijn reputatie te verbeteren door het bouwen van woningen ten behoeve van armlastige vrouwen en weduwen van gevallen soldaten. Maartenszoon was meer geïnteresseerd in het vergaren van aardse schatten dan dat hij zich om zijn medemens bekommerde. Zijn geldzuchtige houding zorgde bij zijn stadsgenoten en de kerk voor een nogal negatieve reputatie.

12. In welke steensoort is het toegangspoortje naar de hof gebouwd?
a. Zandsteen	T
b. Kalksteen	R
c. Blauwe hardsteen	H
d. Tufsteen	E

Zodra we de Arend Maartenshof door de toegangspoort hebben verlaten, wandelen we rechtsaf de Museumstraat in. Na iets meer dan 70 meter zien we aan onze linkerhand op huisnummer 63 het **zaalkerkje**.

Dit kerkje uit 1885 wordt tegenwoordig gebruikt voor culturele doeleinden.

13. Wie heeft dit kerkje ontworpen?

- a. De grootvader van ex-profvoetballer René van der Gijp L
- b. De grootvader van schrijfster Annie M.G. Schmidt E
- c. De grootvader van oud-NCRV-presentator Dick Passchier H
- d. De grootvader van actrice Caroline de Bruijn T

Op Museumstraat 40 vinden we het **Dordrechts Museum**.

Dit museum werd opgericht in november 1842 op aandringen van vijf vooraanstaande Dordtse burgers en is nu één van de oudste musea van Nederland. De collectie omvat meer dan zes eeuwen Nederlandse schilderkunst: van meesters uit de Gouden Eeuw tot hedendaagse kunst.

14. Waar was dit museum tussen 1842 en 1904 gehuisvest?

- a. In de Boterbeurs T
- b. In de Groothoofdspoort R
- c. In de Munt van Holland D
- d. In de Augustijnerkerk F

We wandelen verder door de Museumstraat. Na 100 meter gaan we linksaf de Steegoversloot in. Op huisnummer 36 zien we het **Gerechtsgebouw** met neo-classicistische gevel en ionische zuilen.

15. Tot welk jaar gaat de oorsprong van dit gebouw terug?

- a. 1446 R
- b. 1525 E
- c. 1638 J
- d. 1709 N

Bij de eerste straat gaan we rechtsaf. Dit is de Doelstraat. Een kleine 100 meter verderop bereiken we de hoek Doelstraat/Mariënbornstraat. Aan onze rechterhand zien we een **herinneringsplaque van de Dordtse Synode (1618-1619)**

16. Wat was het hoofddoel van deze synode?

- a. Het voorbereiden van een nieuwe bijbelvertaling M
- b. Het beëindigen van een slepend religieus en politiek conflict in de Nederlandse Republiek E

- c. Het vaststellen van de Dordtse leefregels W
 d. Het uitwisselen van nieuwe inzichten binnen de calvinistische kerken P

We lopen 120 meter verder door de Doelstraat en gaan linksaf de Heer Heymansuysstraat in. Aan het eind van deze straat wandelen we linksaf. Dit is de Voorstraat. Na enkele meters zien we aan onze linkerhand de **St. Maria Maiorkerk** op huisnr. 120.

Deze kerk uit 1842/1843 behoort tot de mooiste neoclassicistische bouwwerken van de stad Dordrecht.

17. Welk bewering is onjuist?
a.	Het ontwerp van de kerk is van stadsbouwmeester Itz (1799-1859)	B
b.	Vroeger stond hier een schuilkerk waar katholieken elkaar heimelijk opzochten	T
c.	Het hervormde stadsbestuur gedoogde de andersdenkenden ook in belang van de handel	A
d.	Het Lam Gods ligt in het timpaan op het boek met de Zeven Zegels uit de Openbaringen van Johannes	I

We vervolgen onze puzzeltocht door de Voorstraat. Direct rechts van huisnummer 184 zien we het poortje naar de voormalige **Munt van Holland**.

In het jaar 1366 werd in opdracht van hertog Albrecht van Beieren en graaf van Holland, Zeeland en Henegouwen, een perceel met opstallen in Dordrecht aangekocht. Hierop vestigde men een jaar later de Munt van Holland.

18. Tot wanneer werden in het muntcomplex achter dit poortje munten voor het gewest Holland geslagen?
a.	1568	N
b.	1648	G
c.	1795	S
d.	1806	L

Op Voorstraat 120 vinden we **Huis "Pictura"**.

19. Hoe werd dit huis vroeger genoemd?
a.	Huis Bourgondiën	V
b.	Huis Frisia	D
c.	Huis Oostenryck	A
d.	Huis Germania	C

< De Munt van Holland

We wandelen de eerste straat links in. Dit is de Steegoversloot. Aan de rechterzijde van deze straat gaan we rechts van huisnummer 37 het poortje onderdoor. We komen nu op **Het Hof**.

20. Welke bewering is juist?

- a. Het Hof werd in 1257 gebouwd als augustijnerklooster A
- b. Het klooster is begin 15^e eeuw door brand verwoest W
- c. In de bestrating van het plein is de oorspronkelijke omtrek van de kloostertuin, samen met de wasplaats en waterput, herkenbaar gemaakt Z
- d. Op deze plek schaarde Dordrecht zich in 1572 tijdens de Eerste Vrije Statenvergadering achter Prins Willem van Oranje. Een gebeurtenis van historisch belang, die mede aan de basis lag van de onafhankelijke Republiek der Nederlanden en ons Nederland van nu IJ

Het Hof van Nederland

De fotogenieke Hofstraat

We steken Het Hof recht over en komen terecht in de **Hofstraat**.

Deze straat met fraai gerestaureerde historische huizen ademt een "sfeer van vervlogen tijden" uit. Het is dan ook niet verwonderlijk dat ze momenteel tot één van de populairste filmlocaties in Nederland behoort!

21. Wat voor soort gevel heeft het pand op Hofstraat 12?

- a. Trapgevel T
- b. Klokgevel N
- c. Halsgevel U
- d. Tuitgevel B

We lopen terug naar het Hof en gaan hier linksaf. Zodra we onder de poort zijn doorgelopen, zijn we weer terug in de Voorstraat. Direct aan onze linkerkzijde zien we de **Augustijnerkerk**.

22. Welke bekende schilder ligt in deze kerk begraven?

- a. Aelbert Cuyp (1620-1691) A8 -> P9
- b. Ferdinand Bol (1616-1680) A8 -> P20
- c. Johannes Vermeer (1632-1675) A8 -> P14
- d. Paulus Potter (1625-1654) A8 -> P17

Even verderop, vinden we op Voorstraat 265 het **smalste huis van Dordrecht**.

Augustijnerkerk >

Dit huis uit 1632 is gebouwd boven de **Donkere Steiger**. De balklaag, die je kunt zien in de onderdoorgang, stamt nog uit de middeleeuwen.

23. Wat is één van de oorspronkelijke namen van de Donkere Steiger?
- a. Gasthuissteiger A15 -> P11
  - b. Havensteiger A15 -> P4
  - c. Sint Janssteiger A15 -> P13
  - d. Handelssteiger A15 -> P8

Na 100 meter gaan we rechtsaf het Scheffersplein op. Midden op het plein staat het **standbeeld van Arij Scheffer**.

24. Welk beroep oefende Ary Scheffer uit?
- a. Dichter A7 -> P2
  - b. Politicus A7 -> P21
  - c. Kunstschilder A7 -> P4
  - d. Schout A7 -> P9

Aan de andere zijde van het Scheffersplein wandelen we rechtsaf de Wijnstraat in. Deze straat herbergt een groot aantal rijksmonumenten. We passeren de voormalige **Boterbeurs** en zien na circa 130 meter aan onze linkerhand Huis "Dit is in Bevereburch" (huisnr. 127) en Huis "De Onbeschaamde" (huisnr. 123).

25. Waarom was Huis "Dit is in Bevereburch" in de 16^e eeuw uniek in Dordrecht?
- a. Voor het eerst vormden muurankers de jaartal van de bouw van een huis A19 -> P17
  - b. Voor het eerst werden bevers op een gevelsteen afgebeeld A19 -> P1
  - c. Voor het eerst bevatte een gevel kenmerken van de Tudor-stijl A19 -> P7
  - d. Voor het eerst werd een gevel opgetrokken in witte steen A19 -> P20

26. Wie was de bouwmeester van Huis "De Onbeschaamde"?
- a. Jacob van Campen (1596-1657) A10 -> P4
  - b. Pieter Post (1608-1669) A10 -> P18
  - c. Daniël Stalpaert (1615-1676) A10 -> P16
  - d. Adriaan Dortsman (1635-1682) A10 -> P19

Even verderop zien we op Wijnstraat 117 de **Bonifatiuskerk**.

27. Welke organisatie was in de 19^e eeuw belast met het toezicht op de bouw van kerken?
- a. Waterstaat A20 -> P6
  - b. Het Ministerie van Volkshuisvesting A20 -> P12
  - c. De provincie A20 -> P3
  - d. Het Ministerie van Bouwnijverheid A20 -> P8

Vlak naast de Bonifatiuskerk vinden we op huisnummer 113 **'t Zeepaert**.

Dit pand, gebouwd rond 1495, is het oudste huis van Dordrecht en tevens één van de oudste woonhuizen van ons land.

28. Wat is de huidige functie van dit pand?
a. Bed & Breakfast	A9 -> P13
b. Vergaderlocatie	A9 -> P15
c. Antiekwinkel	A9 -> P20
d. Museum	A9 -> P17

Op Wijnstraat 87 vinden we het **West-Indisch Huis** (zie foto rechts).

29. Welke stelling is juist?
a. In dit pand bewaarden bewindvoerders van de West-Indische Compagnie (WIC) zeldzame specerijen	A18 -> P3
b. Piet Hein veroverde namens de West-Indische Compagnie (WIC) in 1628 de Zilvervloot in het Caraïbisch gebied	A18 -> P1
c. In dit huis begon een Hollandse koopman later een bierbrouwerij	A18 -> P11
d. In 1645 werd hier componist Aert de Gelder geboren	A18 -> P16

Een ander rijksmonument is het **Groot Schippershuis** aan de Wijnstraat 17

30. Wie maakte een einde aan het middeleeuws gildestelsel én in welk jaar was dat?
a. De Staten van Holland in 1568	A3 -> P15
b. Raadspensionaris Johan de Witt in 1672	A3 -> P6
c. De Franse bezetters in 1795	A3 -> P19
d. De liberale staatsman Thorbecke in 1848	A3 -> P12

Zodra we het einde van de Wijnstraat hebben bereikt, zien we schuinlinks van ons de indrukwekkende **Groothoofdspoort**. Hier gaan we onderdoor.

Deze stadspoort van Dordrecht ligt op een strategisch punt waar de Oude Maas, de Merwede en de Noord samenkomen. Ze dateert uit de 15^e eeuw en werd in de jaren 1618 en 1692 verbouwd. Gotisch van oorsprong, gaf men in de periode 1616-1618 aan de poort een renaissance uiterlijk, terwijl in 1692 de huidige koepel werd aangebracht. Omgeven door het vele water bleek Dordrecht moeilijk te veroveren. Toch zijn tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten diverse aanvallen op de Merwedestad uitgevoerd, zoals in 1418 en in 1481.

31. Van welke Hollandse stad is geen wapen op de poort aangebracht?
a. Schiedam	A21 -> P14
b. Gouda	A21 -> P3
c. Asperen	A21 -> P10
d. Geertruidenberg	A21 -> P13

We gaan linksaf en zien even verderop de **Damiatebrug** (1854-1855) die de Kuipershaven met de Wolwevershaven verbindt.

32. Hoeveel weken na de ingebruikname stortte deze brug in?
a. 1 week	A16 -> P4	c. 3 weken	A16 -> P9
b. 2 weken	A16 -> P8	d. 4 weken	A16 -> P2

We wandelen over de Damiatebrug en gaan linksaf de Wolwevershaven in. Aan huisnummer 9 ligt het **Dordtse Patriciershuis** (foto links).

33. Hoe heet het museum dat in dit pand is gevestigd?
a. Museum aan de Maas	A1 -> P11
b. Museum langs de Kade	A1 -> P10
c. Museum Jacob Trip	A1 -> P8
d. Museum van de Wolwevers	A1 -> P20

Op Wolwevershaven 30 komen we **Huis "Stokholm"** tegen (foto rechts).

34. Wat was de eerste functie van dit gebouw in 1730?
a. Het deed dienst als graanpakhuis	A5 -> P13
b. Het deed dienst als rederswoning	A5 -> P5
c. Het deed dienst als jeneverstokerij	A5 -> P1
d. Het deed dienst als suikerraffinaderij	A5 -> P16

Aan het einde van de Wolwevershaven gaan we linksaf de Vlak op. Schuin-links voor ons zien we het **Schroevendok van Machinefabriek L. Straatman**.

35. Wat is het hefvermogen van dit dok sinds 1952?
a. 30 ton	A11 -> P18	c. 40 ton	A11 -> P5
b. 35 ton	A11 -> P14	d. 45 ton	A11 -> P2

Net voor de Roobrug gaan we rechtsaf de Nieuwe Haven in. Op huisnummer 25 bevindt zich **Huis "Cleijne Nachtegaal"**. Dit is het geboortehuis van schilder, tekenaar en prentenmaker Aelbert Cuijp.

36. Door welke taferelen is Aelbert Cuijp vooral bekend geworden?
a. Door winterlandschappen en riviergezichten	A14 -> P21
b. Door zee- en veldslagen	A14 -> P11
c. Door familie- en statieportretten	A14 -> P18
d. Door stadsgezichten en stillevens	A14 -> P10

Direct links van **Verzetsmuseum 1940-1945** zien we op de Nieuwe Haven 29-30 het **Museum "Huis van Gijn"**.

Dit huis is vernoemd naar de laatste bewoner, bankier mr. Simon van Gijn (1836-1922). Hij liet zijn verzamelingen na aan de Gemeente Dordrecht mits deze kon voldoen aan een door hem gestelde voorwaarde.

37. Welke voorwaarde was dat?
a. Zijn verzamelingen mochten nooit worden verkocht	A6 -> P19
b. In het pand moest een museum komen	A6 -> P14
c. De oprichting van een armenfonds binnen 1 jaar	A6 -> P12
d. Het pand in de oorspronkelijke staat behouden	A6 -> P17

We vervolgen onze puzzeltocht over de Nieuwe Haven. Aan het einde hiervan gaan we schuinlinks de Engelenburgerbrug over. Op de hoek met de Korte Engelenburgerkade zien we het **Rondeel Engelenborch**.

38. Wat was de oorspronkelijke functie van dit pand?

a.	Het deed dienst als waaggebouw	A4 -> P7
b.	Het deed dienst als schuilkerk	A4 -> P10
c.	Het deed dienst als magistraatswoning	A4 -> P15
d.	Het deed dienst als vestingstoren	A4 -> P2

Op de Korte Engelenburgerkade 18 vinden we het **Huis "Bever-Schaap"**.

39. Met welk pand in de Dordtse Wijnstraat komt de voorgevel van dit huis overeen?

a.	Met het West-Indisch Huis	A13 -> P6
b.	Met het Groot Schippershuis	A13 -> P12
c.	Met het Huis "De Onbeschaamde"	A13 -> P10
d.	Met 't Zeepaert	A13 -> P20

Aan het einde van de Korte Engelenburgerkade staat de **Catharijpoort**.

40. Welke bewering is onjuist?

a.	De poort stamt uit 1652	A12 -> P10
b.	Na het graven van het Maartensgat moest deze poort toegang geven tot de Hooikade	A12 -> P8
c.	De poort is vernoemd naar Catharina, de dochter van burgemeester Cornelis de Witt	A12 -> P17
d.	Van de vele poorten die Dordrecht kende zijn alleen deze poort en de Groothoofspoort overgebleven	A12 -> P9

Zodra we onder de Catharijpoort zijn doorgelopen, gaan we linksaf de Hooikade op. Aan het einde van deze kade wandelen we de Mazelaarsstraat in. Op huisnummer 30 bevindt zich het **Zakkendragershuisje of Mazelaarshuisje**.

41. Wat is een "maselaar"?

a.	Iemand die leidt aan de infectieziekte "mazelen"	A2 -> P19
b.	Iemand die met een kleinschip de zeeschepen op de Maas voor de stad losten	A2 -> P7
c.	Iemand die altijd geluk heeft	A2 -> P14
d.	Iemand die een extra centje gaf aan de armen	A2 -> P3

Aan het einde van de Mazelaarsstraat gaan we de Korte Gelderskade op. Recht voor ons zien we de machtige **Grote of Onze-Lieve-Vrouwekerk**: het trotse symbool van Dordrecht.

Sinds de 11^e eeuw werd deze kerk voortdurend uitgebreid. In 1457 werd zij tijdens een grote stadsbrand grotendeels verwoest. Daarna is de kerk weer opgebouwd.

42. Hoevel meter staat de kerktoeren uit het lood?
- a. 1,97 meter A17 -> P5
  - b. 2,06 meter A17 -> P4
  - c. 2,25 meter A17 -> P12
  - d. 2,38 meter A17 -> P18

Dit was de laatste vraag van onze toeristische wandelpuzzeltocht door Dordrecht. Je hebt nu in totaal 21 letters én 21 letterposities verzameld. Deze vormen gezamenlijk de naam van een straat in Dordrecht waar je over een rijksmonument heen kunt lopen.

Weet jij om welke straat het gaat? Vul deze tot slot hieronder als oplossing in.

Succes!

OPLOSSING:

1.	2.	3.	4.	5.		6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
----	----	----	----	----	--	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

We lopen linksom de kerk en komen via het Grotekerksplein terecht in de Grotekerksbuurt. Na circa 20 meter gaan we rechts de Pelserbrug over (Tip: Kijk even naar rechts voor een prachtig zicht op de Potenkade en de Grote Kerk!). Kort daarop bereiken we de Voorstraat. Hier gaan we linksaf. Een kleine 175 meter verderop zien we aan onze linkerzijde het oude stadhuis van Dordrecht: het begin- en eindpunt van onze wandelpuzzeltocht.

We hopen dat we je met deze puzzeltocht een leuke dag in de fraaie historische binnenstad van Dordrecht hebben bezorgd!

Vond je deze toeristische puzzeltocht leuk?

Probeer dan ook deze eens:

Wandelpuzzeltocht: Breda

Afstand: 3 km

Bezienswaardigheden:

o.a. Miniaturen- en Poppenhuismuseum, Begijnhof, Stedelijk Museum, Park Valkenberg met Nassau-Baroniemonument, Kasteel van Breda, Spanjaardsgat, Sint Anthoniuskerk, Grote of Onze-Lieve-Vrouwekerk.

WILT U DE NAAMSBEKENDHEID VAN UW BEDRIJF *SNEL* VERGROTEN?

WAT DACHT U VAN EEN ADVERTENTIE IN DEZE PUZZELTOCHT!

Kijk voor alle adverteermogelijkheden op:
<https://www.puzzeltochtonline.nl/bedrijfspromotie>

Disclaimer:

Belduna stelt zich aansprakelijk noch voor enige schade onverhoopt ontstaan door onjuiste informatie in deze wandelpuzzeltocht, noch voor schade aan jouw persoon, je medegenoten, je eigendommen of aan derden tijdens het maken van deze wandelpuzzeltocht.